

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo:102004/B/2020/36097107840209412

EKONOMICKÁ ANALÝZA PODNIKU

CESTOVNÉHO RUCHU

Bakalárska práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

EKONOMICKÁ ANALÝZA PODNIKU
V CESTOVNÉHO RUCHU

Bakalárska práca

Študijný program: Podnikanie v cestovnom ruchu a službách

Študijný odbor: 6413 Cestovný ruch

Školiaceho pracovisko: Katedra cestovného ruchu a služieb

Vedúci záverečnej práce: Ing. Ladislav Bažó, Phd.

Bratislava, 2020

David Duben

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracoval samostatne, a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum: 28.6.2020

David Duben

ABSTRAKT

DUBEN, David: Ekonomická analýza podniku cestovného ruchu. –

Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta: Katedra služieb cestovného ruchu.- Vedúci záverečnej práce: Ing. Ladislav Bažó. PhD. – Bratislava: OF EU. 2020 65 strán

Hlavným cieľom tejto záverečnej práce je vypracovanie ekonomickej analýzy cestovnej kancelárie Exit Travel CLUB s.r.o., zhodnotenie jej výsledkov a uvedenie návrhov, vlastných odporúčaní na zlepšenie ekonomickej situácie podniku. Práca pozostáva z 5 kapitol, 19 obrázkov z 11 tabuliek. V prvej kapitole sa zaoberáme teoretickým popisom a charakteristikou ekonomickej analýzy a jej metódami. V ďalších kapitolách sa venujeme práci a metódam skúmania. Hlavnú časť práce tvorí štvrtá kapitola, v ktorej sú uvedené výsledky nášho skúmania. Piatu kapitolu tvorí hodnotenie výsledkov, ktoré sme získali počas skúmania. Výsledkom riešenia tejto problematiky je ekonomická analýza spoločnosti, ktorá dokazuje to, že tento podnik v zisku dosiahol stabilitu pri znížení výnosov, ale súčasne aj v znížení nákladov. Potvrdilo sa, že znížením cudzích zdrojov sa zvyšuje rentabilita vlastného kapitálu. Spoločnosť v záujme udržania svojej finančnej situácie je nútená zvýšiť likviditu rastom pracovného kapitálu, zvýšením obežného majetku a znížením cudzích zdrojov.

Kľúčové slová: ekonomická analýza, cestovná kancelária, pomerové ukazovatele, absolútne ukazovatele, rozdielové ukazovatele.

ABSTRACT

DUBEN, David: Economic analysis of tourism enterprise.-University of economics Faculty of commerce: Department of Services and Tourism. – Supervisor: Ing. Ladislav Bažó PhD. – Bratislava : OF EU, 2020 65 p.

This thesis is aimed on the travel agency EXIT Travel Club s.r.o., mainly to processig the economic analysis of the company and consequential evaluating of analysed results as well as submitting own proposals for the improvement of company' s economic condition. The thesis consists of 5 chapters, 11 pictures and 19 tables. Chapter 1 gives theoretical description and characteristics of economic analysis and its methods. The following two chapters are focused on the goal of this thesis and methods of examinations. Chapter 4 introduces the main part of the main part of our work, it means the results of our research and investigations. And finally the Chapter 5 evaluates the results obtained by us in total. We may state that the result of an optimal solution in case of this point at issue shall be a financial analysis of the company which points out the fact that the company has achieved the profit stability at decreasing of revenues but at the same time it registered the decreasing of costs. By decreasing of the external financial sources the profitability of the own equity increases. For maintaining its financial position the company has to increase the liquidity by form of working capital, increasing of floating capital and by decreasing of the external financial sources.

Key words: financial analysis, travel agency, actual indicators, ratio indicators, differential indicators

OBSAH

Úvod.....	7
1 Súčasný stav riešenia problematiky doma a v zahraničí.	9
1.1 Podstata a funkcie podniku cestovného ruchu	9
1.2 Cestovná kancelária.....	11
1.3 Funkcia analýz v procese riadenia	12
1.4 Účtovná uzávierka v sústave podvojného účtovníctva	13
1.5 Ekonomická analýza.....	15
1.5.1 Horizontálna analýza súvahy a výsledovky.....	16
1.5.2 Vertikálna analýza ukazovateľov súvahy a výsledovky	17
1.5.3 Ukazovatele likvidity	18
1.5.4 Ukazovatele aktivity	19
1.5.5 Ukazovatele zadlženosti	21
1.5.6 Ukazovatele rentability	24
2 Cieľ práce	28
3 Metodika práce a metódy skúmania.....	29
3.1 Charakteristika spoločnosti	29
3.2 Pracovné postupy a spôsob získavania údajov	30
3.3 Použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov	30
4 VÝSLEDKY PRÁCE A Diskusia	32
4.1 Analýza absolútnych ukazovateľov, výnosov, nákladov, aktív a pasív	32
4.1.1 Horizontálna analýza súvahy a výsledovky.....	37
4.1.2 Vertikálna analýza súvahy a výsledovky	44
4.2 Analýza pomerových ukazovateľov	51
4.2.1 Ukazovatele likvidity	51
4.2.2 Ukazovatele rentability	52
4.2.3 Ukazovatele aktivity a zadlženosti.....	55
Záver a Predpoklady do budúcnosti	57
Zoznam použitej literatúry	59

ÚVOD

Témou bakalárskej práce je ekonomická analýza spoločnosti EXIT Travel Club s.r.o.

Predovšetkým musíme konštatovať, že vo fungujúcom trhovom mechanizme je nevyhnutné uskutočňovať hlbšiu analýzu hospodárenia firmy a taktiež aj jej ekonomickej situácie. Je samozrejmé, že ekonomický rozbor je neoddeliteľnou súčasťou riadenia podniku, nakoľko dáva súhrnný obraz o tom, kam sa podnik v rámci jednotlivých oblastí finančného riadenia dostal a v ktorých oblastiach sa mu podarilo naplniť očakávané ciele. Samozrejme pritom poukazuje aj na tie oblasti, v ktorých podnik zaostáva. Význam ekonomického rozboru spočíva predovšetkým v kvantifikovaní jej ekonomických javov, kvantitatívnom hodnotení, posudzovaní hospodárskej činnosti spoločnosti a tých výsledkov, ktoré podnik dosiahol.

Pravidelné meranie výkonnosti má za úlohu napríklad hodnotenie podniku a vysvetlenie prebiehajúcich procesov, ba identifikovanie problémových oblastí skôr ako nastanú vážnejšie problémy alebo získanie a vyhodnocovanie informácií s cieľom zlepšenia finančnej situácie podniku v budúcnosti.

V tejto bakalárskej práci je cieľom spracovať ekonomickú analýzu cestovnej kancelárie, zhodnotiť výsledky a navrhnúť vlastné odporúčania pre zlepšenie finančnej situácie podniku.

V teoretickej časti sa v prvom rade zameriame na problematiku ekonomickej analýzy podniku, jednotlivé metódy a postupy analýzy, formy prístupov k ekonomickej analýze a potreby a zdroje kapitálu.

V práci sa budeme zaoberať analýzou činnosti vybraného podniku. Obsahom analýzy spoločnosti sú tie výsledky, ktoré majú rozhodujúci vplyv na postavenie podniku, jeho vážnosti a významu. Do finančnej situácie podniku patrí viacero dôležitých aktivít podniku, a preto je východiskom súhrnu analýz dosiahnutých v podniku.

V praktickej časti práce sa predovšetkým sústreďujeme na predstavenie spoločnosti, zameriavame sa na informačné zdroje, ktoré nám slúžia pre finančnú analýzu a zhodnotenie finančnej situácie spoločnosti na základe ukazovateľov, ktoré sú dôležité pre

získanie komplexného prehľadu o tejto spoločnosti. Posúdime, či podnik je schopný sa udržať a produkovať čo najlepší hospodársky výsledok.

Po zrealizovaní dôkladnej analýzy sme pristúpili k určeniu silnej a slabej stránky riadenia spoločnosti. Prostredníctvom finančnej analýzy jednotlivé ukazovatele dokážu pomôcť pri odkrývaní zásob, prijímaní vhodných krokov ako aj pri využití jej výsledkov na zvýšenie celkovej účinnosti spoločnosti v nasledujúcom období.

1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENIA PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ.

1.1 Podstata a funkcie podniku cestovného ruchu

Podnik cestovného ruchu môžeme charakterizovať ako podnikateľský subjekt, výrobcu tovaru poskytovateľa služieb, ktorý ponúka služby konečným spotrebiteľom s cieľom uspokojenia dopytu zákazníkov. Svoje podnikateľské aktivity vykonáva samostatne vo vlastnom mene na vlastnú zodpovednosť s tým, že v podnikaní čelí primeraným hospodárskym rizikám, ktoré samotný podnikateľ na seba preberá.

Hlavným cieľom podniku cestovného ruchu je poskytovanie služieb v cestovnom ruchu pre uspokojovanie dopytu konečných spotrebiteľov s osobitosťami tak vo sfére výroby ako aj vo sfére obehu. V porovnaní s inými podnikmi, napríklad vo sfére majú rad osobitostí.

Podnik cestovného ruchu má nasledujúce vlastnosti:

- svojim zákazníkom ponúkajú celú škálu služieb (osobné, vecné) v podmienkach, v ktorých sa často mení dopyt zákazníkov po danej službe.
- lokalizácia a ročné obdobia majú veľký vplyv na často meniaci sa dopyt v cestovnom ruchu.
- geografické umiestnenie podniku má vplyv aj na kapacitu, štandard a komplexnosť, ktoré podnik ponúka svojim zákazníkom (charakter rekreačného priestoru)
- požiadavky na ľudské zdroje sú veľké, často poskytujú pracovné miesta zamestnancom, ktorí nemajú potrebnú kvalifikáciu, osobné náklady do značnej miery ovplyvňujú celkové náklady podniku.
- nie vždy je možnosť nahradiť ľudskú prácu pri poskytovaní služieb,
- v mnohých prípadoch by mali disponovať vysokým podnikateľským kapitálom, ktorý sa v značnej miere podieľa na dlhodobom hmotnom majetku (napríklad hotelovo-reštauračné a kúpeľné podniky), tento fakt do značnej miery môže pôsobiť na ich ekonomiku,
- približne 90% cestovných kancelárií a 70% hotelovo-reštauračných podnikov na Slovensku sú malé alebo stredné podniky

Podniky cestovného ruchu je možné klasifikovať z viacerých hľadísk: podľa druhu činnosti, podľa organizačno právnej formy, podľa veľkosti ap.

1) Podniky vzťahujúce sa k objektu:

- **podniky poskytujúce ubytovacie a stravovacie služby:** hotel, motel, penzión, turistická ubytovňa
- **podniky poskytujúce ubytovacie služby:** chalupky, chaty, ubytovanie v súkromí, kempingy, chatové osady ap.
- **Podniky poskytujúce ubytovacie služby:** reštaurácia, špecializovaná reštaurácia, vináreň, čajovňa, kaviareň, cukráreň, bar ap.
- **kúpeľno-liečebné podniky:** kúpeľný dom, kúpeľná liečba, kúpeľno-liečebné procedúry, vzdelávacie inštitúcie
- **športovo rekreačné zariadenia:** umelá ľadová dráha, kúpalisko, plaváreň, tenisové kurty, golfové ihrisko, minigolf ap.
- **Športové školy:** lyžovania, tenisu, plávania, potápania ap.
- **Dopravné podniky cestovného ruchu:** špeciálne dopravné prostriedky ako napr. Osobné horské dopravné zariadenia, koňský záprah, úzkokol'ajné železnice, historické železnice

2) Podniky cestovného ruchu vzťahujúce sa k subjektu:

- Reklamné podniky a agentúry zamerané na propagáciu cestovného ruchu
- Poisťovacie podniky zamerané na cestovný ruch
- Finančné inštitúcie zamerané na cestovný ruch

3) Podniky vytvárajúce vzťahy v cestovnom ruchu:

- Cestovné kancelárie a cestovné agentúry, turistické informačné kancelárie ap.¹

¹ KUČEROVÁ Jana – STRAŠÍK Anton. Ekonomika podniku cestovného ruchu. 106 s. ISBN:80-8083-215-3

1.2 CESTOVNÁ KANCELÁRIA

Cestovná kancelária je určitý podnikateľský subjekt, ktorý organizuje komplexné balíky zájazdov pre zákazníka, napríklad pre relatívne neznámeho zákazníka, sem patria klasické výlety, ale aj adresného zákazníka, napríklad dynamické výlety alebo samostatné výlety na objednávku.

Na základe súčasnej právnej úpravy možno konštatovať, že cestovná kancelária je podnikateľ, ktorý na základe živnostenského oprávnenia organizuje, ponúka, predáva zájazdy a uzatvára zmlúvy o obstaraní zájazdu (zmlúvu o zájazde).

Funkcie cestovnej kancelárie

Cestovná kancelária má nasledujúce základné funkcie:

- kreatívno- produkčnú,
- organizačnú,
- sprostredkovateľskú.

Prvoradou úlohou cestovnej kancelárie je zabezpečiť kompletne služby v dostatočnom rozsahu, v žiadanom čase a v adekvátnej cene. Tento cieľ je však schopný splniť len na základe komerčných vzťahov a spolupráce s jednotlivými dodavatelskými subjektmi. Terajší trh cestovného ruchu možno charakterizovať ako trh ponuky. Z tohto dôvodu je zabezpečenie plynulých a cenovo výhodných ubytovacích, stravovacích, prepravných a doplnkových služieb pre klientelu je veľmi dôležité.

V zmysle zákona o živnostenskom oprávnení a Obchodného zákonníka možno konštatovať, že cestovná kancelária má možnosť sa konštituovať bez obmedzenej právnej formy.

Zákon o živnostenskom podnikaní stanovuje požiadavky na možnosť získania oprávnenia na podnikanie cestovnej kancelárie a cestovnej agentúry. Podmienky, ktoré zákon určuje sú relatívne nenáročné, pritom zaradenie živnosti medzi koncesované je vlastne regulátorom, ktorého cieľom je aspoň čiastočne zvýšiť nároky na podnikateľa.²

² LUDMILA Nováčka – BARTOŠ Ľudovít. Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca. ISBN: 978-80-225-3948-7

1.3 FUNKCIA ANALÝZ V PROCESE RIADENIA

V rámci organizácie proces podnikateľskej činnosti sa definuje ako proces poznávania ekonomických javov a procesov, ďalej vzťahov a súvislostí a ich hodnotenia s takým cieľom, aby sa poskytl objektívne podklady na rozhodovanie smerovanej činnosti.

Prínos takto chápanej analýzy spočíva v tom, že má umožniť aktívne a včas zasahovať do podnikateľského procesu so zámerom zamedziť alebo aspoň minimalizovať negatívny vývoj a zároveň posilniť to, čo je pozitívne.

Operatívna analýza sa venuje meraniu a hodnoteniu výkonov v kratšom časovom horizonte. Takúto formu analýzy je potrebné zaviesť v každej organizácii. Využíva sa na to, aby sa zistilo, či sa organizácia ubera tým smerom, ktorý jej stanovil manažment vo fáze plánovania. Operatívna analýza predstavuje nepretržitý proces, ktorý sa skladá z viacerých etáp. Štandardom je kritérium:

Meranie a hodnotenie výkonov je v skutočnosti zisťovanie rozdielov medzi predpokladmi a faktickými výkonmi, na druhej strane aj objasnenie, z akého dôvodu došlo k rozdielom a taktiež aj určenie stupňa, do akej miery sa na vzniku odchýlky podieľali jednotlivé činitele.

Riešenie náprav nedostatkov – nejde tu iba o určenie korekčných opatrení, ale aj o zabezpečenie toho, aby sa čo najrýchlejšie zaviedlo do praxe sledovanie a hodnotenie ich dopadov.

Analýza ako podklad na rozhodovanie manažérov – analytická činnosť v praxi je výstupnou časťou informačnej sústavy. Informačný systém je zložitá sústava, ktorá zbiera a spracúva údaje a informácie o javoch a procesoch. Predovšetkým sa začína prvotnou evidenciou, pokračuje účtovníctvom, štatistickými sledovaniami a kalkuláciami, nakoniec vrcholí v analýzach a hodnotení dosiahnutých výsledkov.³

³ STRAŽOVSKÁ, Helena – STRAŽOVSKÁ, Ľubomíra. Ekonomické analýzy. Bratislava: MERKURY spol. 2006. ISBN: 80-89143-38-5

1.4 ÚČTOVNÁ UZÁVIERKA V SÚSTAVE PODVOJNÉHO ÚČTOVNÍCTVA

Pod pojmom podvojné účtovníctvo odborníci rozumejú finančné účtovníctvo, ktoré je tak koncipované, aby v konečnom výsledku vyústilo do vyčíslenia finančného výsledku, čiže do výsledku hospodárenia. Avšak musíme pripomenúť, že tento jav vôbec nie je to isté daňový základ. Kvôli tejto skutočnosti je veľmi dôležité, aby sa pri zisťovaní daňovej povinnosti výsledok hospodárenia sa transformoval na daňový základ. Bezchybné určenie daňovej povinnosti podniku je potrebné, ba je veľmi dôležité. Predovšetkým je nutné konštatovať, že finančné účtovníctvo je bezpochybné podriadené daňovým zákonom. Spomínaný prístup je typický pre prevažnú väčšinu krajín vnútrozemia Európy.

Účtovná uzávierka v podvojnom účtovníctve je zostavená na základe slovenských právnych predpisov (§ 17 Závierka č. 431/ 2002 Z .z. o účtovníctve) Tvorí ju:

- Súvaha
- Výkaz ziskov a strát
- Poznámky

Novela zákona o účtovníctve č. 333/2014 Z .z. (§ 2 bod 5 zákona) je platná od 1.1.2015. Touto novelou sa zavádzajú tri veľkostné kategórie podnikov:

- a) Mikro účtovná jednotka
- b) malá účtovná jednotka
- c) veľká účtovná jednotka

Jednotlivé kritéria pre zariadenie podniku do jednej z uvedených kategórií sa uvádzajú v § 2 bodoch 6,7,8 zákona. Prijatá novela obsahuje aj zmeny v zložení výkazov účtovnej závierky, ktoré veľmi úzko súvisia s veľkosťou podniku. Výkazy mikro účtovnej jednotky sú podstatne „jednoduchšie“, čo je príčinou toho, že:

- majetok sa vykazuje len v netto hodnote
- časové rozlíšenie sa vykazuje v rámci pohľadávok a záväzkov
- položky súvahy a výkazu ziskov a strát sú agregovanejšie
- strata alebo zisk z predaja podniku alebo jeho časti ovplyvňuje výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti. Výkazy sú súčasťou príloh.

Malé a veľké podniky majú podrobnejšie a rovnaké výkazy. V ich zložení a podobne aj v počte položiek v základných prvkoch účtovnej závierky – v majetku, zdrojoch majetku, výnosoch a nákladoch - došlo k zmenám. Obsah poznámok je však rozdielny, dokonca pre každú veľkostnú kategóriu podniku.

Ďalšie vysvetlenie o využití výkazov vo finančnom rozbere a demonštrovaní ich analytickej hodnoty sa uskutočnia na príklade výkazov, ktoré tvoria súčasť účtovnej závierky malého a veľkého podniku.

Bilancia vyjadruje podmienky, za ktorých sa uskutočňoval transformačný proces podniku. Informácie o nich sa môžu sprostredkovať informáciami o majetku a finančných zdrojoch ktoré kryjú aktíva spoločnosti.

Výkaz ziskov a strát, taktiež ako aj prehľad peňažných tokov svedčia o priebehu a výsledkoch transformačného procesu podniku. Informácie o nich však absolútne nie sú zbytočné, ba naopak, vzájomne sa dopĺňajú a predstavu o priebehu a výsledku robia plastickou.

Požaduje si uplatňovanie aktuálneho princípu o podvojnóm účtovníctve. Podľa tohto princípu sa náklady a výnosy účtujú do obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia, teda nie do obdobia, v ktorom sa prejavujú vo forme príjmov či výsledkov. Následkom uplatňovania tohto princípu spravidla je skutočnosť, že v období účtovného obdobia sa výnosy nerovnajú príjmom, náklady sa nerovnajú výdavkom, výsledok hospodárenia sa nerovná zmene stavu peňažných prostriedkov. Výkaz ziskov a strát poskytuje možnosť na analýzu priebehu a výsledkov transformačného procesu a z pozície príjmo- výdavkovej aj na prehľad peňažných tokov. Rozhodujúce sú časové a vecné dôvody. Časové sú späté s posunom jednotlivých fáz reprodukčného procesu voči sebe. Napr. že výdavok z daného dňa sa stane nákladom až v budúcnosti. Pre ich postihnutie slúžia účty časového rozlíšenia. Vecné príčiny súvisia s tým, že poznáme také náklady, ktoré nie sú výdavkami (napr. odpisy), výdavky, ktoré nie sú nákladmi (napr. splátka úveru), výnosy, ktoré nie sú príjmami (napr. aktivácia) a príjmy, ktoré nie sú výnosmi (napr. prijatie úveru).⁴

⁴ ZALAI, Karol a kol. Finančno-ekonomická analýza podniku. Sprint 2, 2016. ISBN:978-80-89710-22-5

1.5 EKONOMICKÁ ANALÝZA

Na podklade ročných výsledkov podnikov chceme vystihnúť štruktúru a obsah podnikovej analýzy, nakoľko práve tieto prvky umožňujú najvýstižnejšie zohľadniť všetky súvislosti, dokonca vyúsťujú do veľmi preukazných výsledkov. Rozbor dosiahnutých výsledkov v kratšom období, ako napr. za štvrťrok alebo mesiac, je podstatne chudobnejší, najmä z pohľadu možností získavania vstupných údajov, ale taktiež aj z toho dôvodu, že niektoré procesy nie sú dokončené. Špecifiká takýchto analýz za takéto obdobia dokazujú osobitné príspevky rôznych autorov, ktoré sú uverejnené v rôznych časopisoch, aj špecializovaných publikáciách.

Úspešnosť a možnosť praktického využívania takéhoto rozboru vo veľkej miere prispeje k zvyšovaniu jeho dekomponovania na výsledky zásadné, prostredníctvom čoho má podnik svoje postavenie na trhu, dokonca aj výsledky čiastkové, ktoré sa v rôznej miere podieľajú na formovaní podstatných výsledkov. V rôznych oblastiach podnikovej ekonomiky pomerne často majú podobu „úzkych“ miest, ktoré však v prípade ich izolovanom vnímaní, postavenie podniku výraznejšie neohrozujú. Napriek tomu je veľmi dôležité, aby sme ich brali vážne a venovali im dostatočnú pozornosť, lebo môže sa stať, že prerastie do výsledkov zásadných.

Z daného dôvodu spracovanie finančno-ekonomickej analýzy sa považuje za účelné v dvoch okruhoch. Prvý okruh je venovaný výsledkom zásadným, ktorý nazveme súhrnnou analýzou. Druhý okruh sa zaoberá výsledkom čiastkovým, ktorý nazveme rozborom parciálnych výsledkov. Tie sú následné, čiže sekundárne, nakoľko sa v ňom podrobnejšie venuje „chorým“ miestam, ktoré sa odhalili v prvom okruhu.

Uvedený „rad“ podnikových výsledkov má jednoznačne kompetenčný rozmer. Prvý okruh zahŕňa súhrnné výsledky, Je to zaujímavý najmä z pohľadu vrcholového manažmentu. Jeho dôležitou úlohou je predovšetkým zaistiť vhodné výsledky a rýchly rozvoj podniku. Druhý okruh zahŕňa parciálne výsledky, ktoré musia byť v centre pozornosti príslušných odborných útvarov, nakoľko sa nimi musia zaoberať a zabezpečiť ich, aby nepôsobili retardačne. Toto rozdelenie výsledkov na súhrnné a čiastkové v žiadnom prípade nemožno chápať rigidne, ba jeho účelom je zabezpečiť, aby sa správne výsledky dostali na správne miesto.⁵

⁵ ZALAI, Karol a kol. Finančno-ekonomická analýza podniku. Sprint 2, 2016. ISBN:978-80-89710-22-5

1.5.1 Horizontálna analýza súvahy a výsledovky

Horizontálna analýza sa v prvom rade zameriava na analýzu zmien položiek výkazov účtovnej uzávierky, a to v časovej postupnosti. Teda sa jedná o analýzu po riadkoch. Horizontálnou analýzou sa skúma trend vývoja ukazovateľov za viacero po sebe idúcich účtovných období, čo sa môže stať podkladom na prognózovanie vývoja ukazovateľov do budúcnosti.

Pri horizontálnej analýze ukazovateľov súvahy sa zvlášť analyzuje strana aktív (majetok) a strana pasív (zdroje majetku). Horizontálna analýza sa taktiež využíva aj pri porovnávaní podnikov v rámci toho istého odvetvia.

V prípade súvahy sa v tomto prípade jedná o porovnanie stavu majetku a stavu zdrojov majetku za dve účtovné obdobia a zisťovanie ich zmien. V prípade horizontálnej analýzy za ukazovateľov súvahy sa ráta:

- absolútna zmena ukazovateľa
- percentuálna zmena ukazovateľa

Absolútna zmena ukazovateľov- odchýlka, označovaná - sa ráta ako rozdiel hodnoty ukazovateľa v danom účtovnom období U_t a hodnoty ukazovateľa v účtovnom období U_{t-1} . Absolútna zmena vyjadruje skutočnosť, o koľko eur sa daný ukazovateľ zvýšil, ale iba v prípade , ak je rozdiel kladné číslo. Na druhej strane aj to, o koľko eur sa znížil, ale iba v tom prípade, keď je rozdiel záporné číslo. V oboch prípadoch v bežnom účtovnom období oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu.

$$\Delta = U_t - U_{t-1}$$

Percentuálna zmena ukazovateľa vyjadruje, o koľko percent ukazovateľ v bežnom účtovnom období vzrástol, resp. poklesol oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. V prípade, že je hodnota tohto ukazovateľa kladná, vyjadruje tempo rastu, ak je záporná, tak vyjadruje tempo poklesu.⁶

$$perc. \Delta = \frac{abs. zm. (\Delta)}{U_t - 1} * 100$$

⁶ ŠLOSÁROVÁ, Anna –.Analýza účtovnej závierky. Bratislava: Vydavateľstvo ekonóm, 2014. ISBN: 978-80-225-3800-8

1.5.2 Vertikálna analýza ukazovateľov súvahy výsledovky

Vertikálna analýza sa zameriava na vyjadrenie percentuálneho podielu položky výkazu účtovnej uzávierky na stanovenom základe, ktorým je súčtová položka. V tomto prípade teda ide o analýzu po stĺpcoch.

Pri analýze majetku je základom celková suma majetku, čím získame informácie o štruktúre majetku. Pri analýze zdrojov majetku je základom celková suma zdrojov majetku, t. j. súčet vlastného imania a záväzkov. Touto analýzou získame informácie o štruktúre zdrojov majetku.⁷

Vertikálnu analýzu je možné aplikovať aj pri analýze údajov za viaceré účtovné obdobia, dokonca aj na porovnávanie podnikov v rámci toho istého odvetvia. Tiež je možné využívať pri porovnávaní vnútroorganizačných útvarov v rámci podniku.

Nevýhodou vertikálnej analýzy je skutočnosť, že ekonomickou interpretáciou zistených výsledkov sa konštatuje ich nárast, respektíve pokles, pritom nepoukazuje na dôvod daného nárastu, respektíve poklesu. Ďalšou nevýhodou je aj fakt, že v každom analyzovanom období sa mení absolútny ukazovateľ, ktorý tvorí základ výpočtu.

Aj napriek uvedeným nevýhodám patrí vertikálna analýza k základným metódam finančnej analýzy, nakoľko podáva základnú informáciu o finančnej situácii účtovnej jednotky.⁸

$$(\%M) = \frac{m_i}{M} * 100$$

kde: m_i je jednotková súvahová položka majetku, M - celková suma majetku

$$(\%ZM) = \frac{zmi}{ZM} * 100$$

kde: m_i je jednotlivá svahová položka majetku, ZM – celková suma zdrojov majetku

⁷ ŠLOSÁROVÁ, Anna –.Analýza účtovnej závierky. Bratislava: Vydavateľstvo ekonóm, 2014. ISBN: 978-80-225-3800-8

⁸ ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVA Miriam .Analýza účtovnej závierky. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017. ISBN: 978-80-8168-589-7

1.5.3 Ukazovatele likvidity

Reálny obraz o finančnej situácii uvedeného podniku je možné získať analýzou toho, ako je schopný hradiť svoje záväzky. V tomto prípade jednoznačne platí fakt, že finančne stabilný podnik je schopný hradiť všetky svoje záväzky, avšak podnik s finančnými ťažkosťami má s tým problém.

Priebeh schopnosti uhrádzania finančných záväzkov je ovplyvnená mnohými faktormi, z ktorých mimoriadne dôležité je štruktúra majetku a primeraný a pravidelný prítok peňažných prostriedkov.

Zloženie majetku spomínanej schopnosť vlastne zapríčiňuje tým, že jednotlivé majetkové súčasti disponujú rôznou likvidnosťou. Pod pojmom likvidnosť sa rozumie schopnosť ich premeny z danej podoby (napr. z podoby zásob) na peňažné prostriedky, ktorými je možné vyrovnať záväzky. Po tomto kroku je možné zaradiť majetok do viacerých tried:

1. **Najlikvidnejší** - do tejto triedy patria majetkové položky, ktoré sú okamžite použiteľné na úhradu krátkodobých záväzkov. V zmysle platných opatrení pre malé a veľké podniky sú to položky súvahy - finančné účty, ktoré zahrňujú peniaze a účty v bankách.
2. **Majetkové súčasti realizované v krátkej dobe – v bežnej praxi** sa za ne považujú krátkodobé pohľadávky. Pri určovaní schopnosti hradiť záväzky s nasadením krátkodobých pohľadávok by sa však nemalo pracovať s ich súvahovým stavom, ale s hodnotou, ktorá reálne vyjadruje ich inkasovateľnosť. Obvykle sa to dosahuje prepočítaním súvahového stavu **koeficient inkasovateľnosti**, ktorý zohľadňuje fakt, či je pohľadávka do lehoty splatnosti alebo je už po lehote. Dokonca berie do úvahy aj to, o koľko bola daná lehota prekročená. Informácie o stave pohľadávok sa môže získať v poznámkach, avšak túto povinnosť majú len veľké podniky. Inkasovateľnosť je nepriamo úmerná prekročeniu lehoty splatnosti.
3. **Menej likvidné položky** sú zásoby. Pred ich zohľadnením do výpočtu likvidity sa musí upraviť súvahový stav na stav reálny, ktorý vyjadruje potrebu v transformačnom procese podniku. Znamená to redukciu o dubiózne zásoby, zásoby s obratnosťou dlhšou ako rok a pod.

4. **Dlhodobá likvidná**- sem sa zaraďujú tie položky, ktoré patria do dlhodobého finančného majetku.
5. **Nelikvidný majetok**- Jeho úlohou je vytvoriť také podmienky, ktoré zabezpečujú plynulý transformačný proces podniku. Je to dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok. Predajom tohto majetku sa nemajú získať prostriedky, ktorými by sa uhrádzali krátkodobé záväzky.

1.5.4 Ukazovatele aktivity

Ukazovatele aktivity poskytujú možnosť na vyjadrenie, kvantifikovanie, tým pádom teda aj na analýzu, nakoľko je to dôkazom toho, že podnik svoj majetok využíva účinne. Podmienkou konsolidovanej finančnej situácie je primárne využitie majetku. Nedostatočné využitie je vlastne to isté, ako keď má podnik priveľa majetku. S tým sú spojené aj nadpriemerné náklady, pretože majetok je nutné ochraňovať, udržiavať, ba jeho veľká časť môže byť krytá úverom. Dokonca je fakt, že vysoký stav majetku si vyžaduje vysoký úver, z čoho vyplýva aj vysoký úrok. Avšak nie je vyhovujúci ani ten stav, keď podnik disponuje malým majetkom. Následkom nedostatočnej zásoby je napr. objem výroby, dokonca aj nepríjemná skutočnosť, že podnik prichádza o tržby, ktoré by mohol dosiahnuť.

Z uvedeného faktu vyplýva, že na vyjadrenie aktivity slúžia ukazovatele, ktoré vypovedajú o obratnosti, viazanosti, náročnosti majetku ako celok ale aj jeho časti. Do vzťahov kvantifikujúcich obratnosti aktív (majetku), pohľadávok i záväzkov je možné dosadiť súvahovým (konečným) stavom položky alebo aj priemerným stavom. Z porovnania takto vyčíslených výsledkov veľmi ľahko môžeme vyvodiť zaujímavé závery o bilančnej politike podniku. K typickým ukazovateľom podniku patria:

$$DOZ = \frac{Zas(pr.) * 360}{N}$$

Ukazovateľ vypovedá o tom, koľko dní potrvá jedna obrátka zásob. V menovateli sa dá namiesto tržieb použiť tiež náklady.

$$DOKN = \frac{(\text{poh. (priem. stav)} * 360)}{T}$$

Výpoveď ukazovateľa je analogická takisto ako u zásob. Konkrétne vyčísluje počet dní, koľko v priemere trvá, kým od vzniku nároku na platbu dôjde k inkasu. Za pohľadávky je možné taktiež dosadiť pohľadávky z obchodného styku. Výsledok nám ukáže, aká je platobná disciplína odberateľov, ba poskytne aj informáciu aj o tom, koľko času uplynie od realizácie (fakturácie) po úhradu.

Je veľmi poučné porovnávať platobnú disciplínu odberateľov (doba obratu pohľadávok) s vlastnou platobnou disciplínou. O tomto vypovedá ukazovateľ,

$$D. SZZ = \frac{(\text{priem.}) * 360}{N}$$

ktorý určuje dobu trvania úhrady záväzku od chvíle jeho vzniku. Je prirodzené, že každý podnikateľský subjekt udreďnostňuje príjmy pred výdavkami. Príliš veľký rozdiel medzi dobou splatnosti môžeme nazývať nekonsolidované hospodárske vzťahy. Dokonca ak je tento jav priestorovým, môže spôsobiť spomalenie či dokonca zastavenie peňažných tokov v ekonomike. Variantne možno ukazovateľ vyčíslit' tak, že z obchodného styku berieme do úvahy iba záväzky . V tom prípade obratom (v menovateli) potom budú len náklady na obstaranie predaného tovaru a výrobná spotreba.

Takým istým spôsobom je možné taktiež vyčíslit' obratnosť celkových aktív

$$DOA = \frac{A / (\text{pr. st}) * 360}{T}$$

Avšak v prípade takto vyjadreného majetku sa veľakrát používa ukazovateľ, ktorý vyjadruje , koľkokrát sa aktíva (neobežná aktíva) obráti za rok (obdobie môže byť definované aj inak, to však musí byť zohľadnené v čitateli počtom dní) – obrat aktív (stálych aktív)

$$OA = T / A(\text{priem.})$$

Obidva postupy však prirodzene v každom prípade musia viesť k rovnakému výsledku. Ilustrujeme to na príklade podniku, ktorý na začiatku analyzovaného obdobia disponoval (roka) 11 000€ aktív a na konci roka už mal 23 000 €. Tržby za dané obdobie činia 34 000 eur.

Dosiahnuté výsledky slovenských podnikov v aktivite ilustrujeme na príklade nasledujúcich ukazovateľov. Obrat aktív vykázal len mierne zlepšenie z 0,94 v roku 2011 na 0,95 obratu v roku 2014. Dôsledky globálnej krízy sa prekonávajú len veľmi pomaly. Majetok v hodnote 1 eura „preniesol“ tržbu v hodnote iba 95 eurocentov. Doba obratu (inkasa) pohľadávok bola 38,36 dní. Doba splácania krátkodobých záväzkov z obchodného styku sa však za rovnaké obdobie skrátila z 28,78 dní na 25,08.

1.5.5 Ukazovatele zadlženosti

Finančnú stabilitu daného podniku vo veľkej miere ovplyvňuje podiel vlastných a cudzích zdrojov. Vysoký podiel vlastných zdrojov pre podnik znamená stabilitu a nezávislosť. Na druhej strane nízky podiel zapríčiňuje labilitu, ba aj výkyvy na trhu, dokonca zneistenie veriteľov môže mať aj vážne dôsledky. V dnešnom trhovom hospodárstve vlastné zdroje majú vyššiu hodnotu ako finančné prostriedky pochádzajúce z vonkajších zdrojov. Akcionári vždy očakávajú, že ich podiel z čistého zisku bude viac ako zhodnotenie jeho imania. S týmto rizikom musí každý akcionár kalkulovať. Je to samozrejmé, že zapríčiňuje existenciu kapitálových zdrojov podnikov aj cudzí kapitál. Na druhej fakt, že investori kupujú akcie môže v určitých prípadoch zlepšiť finančné výsledky ako aj jeho výnosnosť podnikov.

Súhrn ukazovateľov zadlženosti je veľmi pestrý. Najmä bankové inštitúcie veľa možností, ako si svojich klientov „overiť“. Typické príklady:

$$St. S = \frac{VI}{CK}$$

$$SZ = \frac{CZ}{CK}$$

Obidva ukazovatele jasne znázorňujú, v akom zložení sa finančné zdroje v súvahe nachádzajú. Ich výsledok sa vždy nachádza v intervale jedna až sto. V obidvoch ukazovateľoch môže nastať veľké množstvo zmien. Stupeň samofinancovania sa dá znázorniť napríklad keď sa v čitateli nachádza len vlastný kapitál. V prípade ukazovateľa zadlženosti naopak môžu byť do čitateľa dosadené bankové úvery. Týmto spôsobom následne je možné stanoviť úverovú zadlženosť, ktorá v určitých prípadoch môže mať aj formu až zadlženosti na dlhšie obdobie.

$$FP = MS / VI$$

Ukazovateľ znázorňuje aké veľké je vlastné imanie. V prípade finančnej páky 2, miera vlastného imania a cudzieho kapitálu je totožný. Je potrebné spomenúť, že pojem „finančná páka“ sa používa na označenie tých ukazovateľov, ktoré vyjadrujú zloženie zdrojov aj v inej spojitosti. Príklad: CK / VI .

V rozvinutých štátoch Európy sa považuje za prijateľnú mieru „nasadenia“ považuje 70% podiel, alebo dvojtretinový podiel. V praxi to znamená, že minimálne 25% z celkového kapitálu by malo byť vlastný imanie.

$$HZ. = \frac{HZ + U}{U}$$

Ukazovateľ hovorí o tom, do akej miery podnik schopný vyplatiť ceny cudzieho kapitálu. Toto tvrdenie je akceptovateľné iba v tom prípade, ak daný podnik je naozaj schopný túto cenu uhradiť. V opačnom prípade sa odporúča zmierniť mieru zadlženosti.

Ukazovateľ sa dá konštruovať aj variantne, a to napr. tak, že čitateľ obsahuje zisk až po zdanení.

$$\text{Platobná neschopnosť} = \frac{\text{záväzky krátkodobé}}{\text{požiadávky krátkodobé}}$$

Ukazovateľ poskytuje veľmi zaujímavú interpretačnú možnosť. V prípade, že analyzovaný podnik je neschopný uhrádzať svoje záväzky, výsledok tohto zlomku umožňuje precizovať „charakter“ insolventnosti adjektívam- primárna, resp. sekundárna. Platobná neschopnosť bude primárnou iba v tom prípade, ak je výsledok pomeru väčší než 1, sekundárnou v tom prípade, ak je < 1. V tejto tzv. „biede“ je lepšia možnosť platobná neschopnosť. Podnik neplatí, nakoľko mu iné podniky viac dlhujú.

$$\text{Krytie dlhodobého majetku} = \frac{\text{dlhodobé zdroje}}{\text{dlhodobý majetok}}$$

Ukazovateľ vlastne vypovedá o dodržaní zlatého bilančného pravidla. Ak dostaneme výsledok väčší... 1, podnik je prekapitalizovaný, ale v opačnom prípade je podkapitalizovaný.

Do komplexu ukazovateľov zadlženosti patria aj ukazovatele pracujúce s cash flow. Väčšinou vypovedajú o dĺžke toho obdobia, za ktoré je podnik schopný splatiť svoje záväzky. V závislosti od výsledku zadlženosti sa hodnotí aj výška zadlženosti. Takýmto ukazovateľom je napr. :

$$\text{Tokové zadlženie} = \frac{\text{záväzky} - \text{likvidné prostriedky}}{\text{CF}}$$

Pričom CF- cash flow (najjednoduchšie vyjadrený ako VH+ ODP).

Zvyčajne sa vyžaduje, aby doba splácania nedosiahla viac než 3 roky.

Východiskovým bodom je formulácia cieľa podnikania. Danú formuláciu sa dá vyjadriť ako snahu dosiahnuť čo najlepšie zhodnotenie vlastného kapitálu, čoho podkladom je zisk, teda:

$$RVK = \frac{Z}{VK}$$

Tento zámer sa dá dosiahnuť len v tom prípade, ak sa adekvátne zhodnocuje cudzí (požičaný) kapitál, za ktorý sa považuje tá časť záväzkov, ktoré má podnik k dispozícii za úplatu (bankový úver) i celkový kapitál. Zhodnotením cudzieho kapitálu je úrok. Matematicky je možné takto vyjadriť ich vzťahy:

$$UM = \frac{U}{PK}$$

$$CRK = \frac{Z + U}{CK}$$

Z uvedeného faktu vyplývajú dve nasledujúce možnosti modelového zobrazenia činiteľov, ktoré determinujú zisk a úrok:

$$Z+U = RCK (VK+ KP)$$

$$Z+U = RVK *VK + UM * PK$$

1.5.6 Ukazovatele rentability

Ukazovatele rentability vyjadrujú úroveň výkonnosti podnikového úsilia. Do ich úrovne a vývoja sa premieta úroveň a vývoj likvidity, aktivity aj zadlženosti, ba zahrňujú aj

ich ukazovatele rentability (syntetizujú). Niektoré z ukazovateľov rentability sú veľmi syntetické a komplexne postihujú základné charakteristiky výkonnosti podniku. Patria tak k tým ukazovateľom, ktoré sa používajú na vyjadrenie a analýzu efektívnosti podnikovej činnosti. Pomerne známe, ba aj v praxi používané sú viaceré ukazovatele rentability. Pojednáme o základných možnostiach ich konštrukcie a rozdieloch vo vypovedanej schopnosti.

Ukazovatele rentability sa líšia **vymedzením činiteľa**. Spravidla zaň dosahuje finančný výsledok podnikovej činnosti, výsledok hospodárenia. Lenže aj ten môže byť rozdielne vymedzený. Pre ilustráciu analytických možností, ktoré vyplývajú z rozdielneho výsledku hospodárenia, vystačíme s nasledovnými možnosťami:

- Výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov – Z
- Výsledok hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov – ZD
- Výsledok hospodárenia pred odpočítaním úrokov a zdanením daňou z príjmov – ZUD

Spotrebované vstupy sa najvýraznejšie vyjadrujú nákladmi, tržbami a výnosmi tam, kde tvoria ich základnú časť. Viazanosť vstupov najkomplexnejšie vyjadruje aktíva podniku, dokonca sa dajú použiť aj vložené prostriedky (používajú sa za ne dlhodobé zdroje), ba pomerne často aj vlastné imanie. Výpoveď týchto ukazovateľov je komplexnejšia, než tých so spotrebovanými vstupmi, a to kvôli tomu, že sú citlivé nielen na úroveň spotreby, ale aj na viazanosť vstupov. Najčastejšie používané vstupy sú nasledovné:

$$\text{Rent. Trž.} = \frac{\text{Zisk}}{\text{Tržba}}$$

Ukazovateľ vypovedá o zhodnotení spotrebných vstupov tým, že kvantifikuje výšku zisku v eurách.

Tržby (T) zvyčajne môžeme chápať ako celkové príjmy za predaný produkt, výrobkov a služieb. Ukazovateľ veľmi bezprostredne charakterizuje hospodárnosť činností, jeho „preklopenie“ na ukazovateľ nákladovosti je veľmi jednoduché:

$$Z / T = 1 = N/T$$

Podobnú výpoveď má takisto aj rentabilita výnosov:

$$\text{Rentabilita výnosov} = \frac{Z}{\text{výnosy}}$$

Komplexnejšiu výpoveď o úrovni hodnotiaceho procesu poskytujú ukazovatele:

$$\text{Rentabilita kapitálu} = \frac{Z + U}{\text{celkový kapitál}}$$

To charakterizuje intenzitu, s akou sa reprodukuje kapitál, ktorý bol vložený do podniku. V zahraničnej, dokonca v poslednom čase už aj v našej literatúre býva označený skratkou ROI- (Return on Investment)

Ukazovateľ vypovedá o zhodnotení kapitálu, ktorý bol v podniku viazaný. Zhodnotením tej časti celkového kapitálu, ktorou je vlastný kapitál, je čistý zisk. Zhodnotením tej časti, ktorú tvorí cudzí kapitál, je zas úrok.⁹

$$\text{Rentabilita aktív} = \frac{Z}{\text{aktíva}}$$

⁹ RUČKOVÁ, Petra – ROUBÍČKOVÁ, Michaela. Finanční manažment. Praha: Grada publishing, 2012. ISBN:978-80-247-4047-8

2 CIEĽ PRÁCE

Záverečná práca bude zameraná na ekonomickú analýzu cestovnej kancelárie EXIT TRAVEL CLUB s.r.o. Na základe výsledkov analýzy budú navrhnuté odporúčania a opatrenia, ktoré by mali prispieť k lepšej hospodárnosti a efektívnosti činnosti podniku.

Vychádzajúc z hlavného cieľa sme si určili aj čiastkové ciele, ktoré sú nasledovné:

1. Vybrať, zaobstarat' a preštudovať si potrebné domáce aj zahraničné literárne zdroje pre túto prácu.
2. Určiť hlavné teoretické poznatky týkajúce sa ekonomickej analýzy.
3. Zvoliť si najvhodnejšie metódy skúmania.
4. Pripraviť podkladové finančné výkazy danej cestovnej kancelárie.
5. V prehľadnej forme, za pomoci grafov spracovať jednotlivé ukazovatele.
6. Vyhodnotiť vývoj ukazovateľov v sledovanom období.
7. Navrhnuť spoločnosti vhodné opatrenia, ktoré v budúcnosti prispejú k zlepšeniu jej finančnej situácii.

3 METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA

Ako prvý krok metodiky predstavíme danú spoločnosť a následne uvedieme metódy a postupy bakalárskej práce.

3.1 CHARAKTERISTIKA SPOLOČNOSTI

Spoločnosť EXIT Travel Club s.r.o je slovenská cestovná kancelária , ale zároveň je aj cestovná agentúra. Vznikla v roku 2004. Predovšetkým sa sústreďuje na rekreačnú činnosť a na poznávacie zájazdy. Sídli v Dunajskej Strede a má veľkú konkurenciu. Okrem slovenského trhu sa orientuje aj na maďarský trh, ktorý pokrýva značnú časť jej tržby, ale majú aj klientov z celého sveta, najmä z USA, Austrálie a z Veľkej Británie.

Základným poslaním spoločnosti je poskytovať pre klientov čo najkvalitnejšie cestovanie a služby, ktoré s tým súvisia. Maximálne sa snažia vyhovieť individuálnym potrebám klientov, ktorých tvoria rodiny, malé firmy, veľké firemné spoločnosti, ale samozrejme taktiež aj jednotlivci.

Spoločnosť začínala svoju činnosť v roku 2004, keď sa objavili na trhu lety s nižšími nákladmi na dopravu, tzv „low cost“. Cestovná kancelária tento trend v cestovaní brala ako výzvu na založenie firmy. Začiatky boli ťažké, lebo mali málo klientov za mesiac. Napriek ťažkým začiatkom si klienti obľúbili tento spôsob prepravy a následne sa tržby začali postupne rásť. Dôsledkom toho sa po rokoch založenia začali orientovať aj na firmy. Od roku 2010 to boli len malé a stredné firmy a postupom času sa pridali aj väčšie spoločnosti.

Dnes má Exit travel zmluvu s viac ako 40-ami svetovými leteckými spoločnosťami, 150 hotelovými reťazcami na celom svete, ktoré sú nevyhnutné pre úspešné fungovanie cestovnej kancelárie.

Spoločnosť Exit Travel Club s.r.o bola dňa 1.6. 2004 zapísaná do Obchodného registra a vykonáva nasledovné podnikateľské činnosti:

- Prevádzkovanie cestovnej kancelárie
- Prenájom hnutel'ných vecí
- Prieskum trhu a marketing
- Poskytovanie informácií z internetu
- Vydavateľská činnosť
- Automatizované spracovanie dát, spracovanie informačného systému.
- Prevádzkovanie parkoviska
- Sprostredkovanie kúpy, predaja a prenájmu nehnuteľností
- Kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi

Štatutárne orgány a spoločníci:

- K & G Holding
- Tibor Bozsényik
- Mudr. Zoltán Berényi
- Zsolt Máthis

3.2 PRACOVNÉ POSTUPY A SPÔSOB ZÍSKAVANIA ÚDAJOV

K vypracovaniu bakalárskej práce sme si v prvom rade potrebovali určiť ciele práce a zároveň si vybrať metódy, ktoré prispievajú k splneniu cieľov.

Pred začatím písania teoretickej časti práce sme si zabezpečili vhodné domáce aj zahraničné odborné publikácie. Z nich získané informácie sme dôkladne preštudovali, analyzovali, porovnali, zhrnuli, až následne sme ich usporiadali do prehľadného celku.

3.3 POUŽITÉ METÓDY VYHODNOTENIA A INTERPRETÁCIE VÝSLEDKOV

Pri spracovaní teoretickej časti sme zvolili viac metód, a to: prácu s odbornou literatúrou, analýzu, syntézu, komparáciu a systematiku.

V praktickej časti sme využili metódu analýzy, syntézy, systematizácie, dedukcie a indukcie.

Z viacerých metód ekonomickej analýzy sme v tejto bakalárskej práci aplikovali hlavne analýzu absolútnych ukazovateľov, konkrétne horizontálnu a vertikálnu analýzu. V ďalšej časti sme používali analýzu pomerových ukazovateľov a v záverečnej časti analýzu rozdielových ukazovateľov. Medzi základné pomerové ukazovatele sme zaradili ukazovatele likvidity, zadlženosti a rentability.

V záujme toho, aby sme lepšie znázornili dosiahnuté výsledky, sme vo výsledkovej časti použili aj grafické metódy zobrazenia vývoja jednotlivých ukazovateľov.

4 VÝSLEDKY PRÁCE A DISKUSIA

V tejto časti práce urobíme rozbor konkrétnej vybranej spoločnosti Exit Travel Club s. r. o. Analýzu aplikujeme na základe poznatkov, ktoré sme získali po preštudovaní dostupnej odbornej literatúry a zo spracovania teoretickej časti. Zameriavame sa na obdobie od roku 2013 do roku 2018. V analýze sú uvedené údaje, ktoré sme získali z verejne dostupných účtovných výkazov.

Účtovná závierka spoločnosti Exit Travel Club, s. r. o. bola zostavená k poslednému dňu kalendárneho roka v zmysle zákona o účtovníctve ako riadna účtovná závierka za predpokladu plynulého pokračovania jej aktivity. Účtovanie, oceňovanie a výkaz jednotlivých položiek ročnej závierky sa vykonali na základe všeobecných ustanovení zákona o účtovníctve, pričom sa brali do úvahy postupy pre ročnú účtovnú závierku.

Pri oceňovaní majetku a záväzkov, pri účtovaní a výsledku hospodárenia sa brali za základ všetky náklady a výnosy pri dodržaní ich časovej a vecnej súvislosti, ktoré boli známe ku dňu zostavenia účtovnej závierky.

4.1 ANALÝZA ABSOLÚTNÝCH UKAZOVATEĽOV, VÝNOSOV, NÁKLADOV, AKTÍV A PASÍV

Cestovná kancelária EXIT Travel Club s.r.o dosiahla za rok 2018 zisk pred zdanením 20 159€, po zdanení to činí sumu 15 926€. Spoločnosť tento zisk nepreúčtuje ako záväzok voči spoločníkom formou dividend. V porovnaní s rokom 2017 zvýšeníu v dosiahnutom zisku o sumu 579 €, čo ovplyvnili najmä firemné objednávky od spoločnosti Slovnaft, respektíve tržby maďarského trhu. Tento hospodársky zisk bol dosiahnutý v hlavnej prevádzkovej činnosti.

Tabuľka 1. Prehľad vývoja celkových výnosov v rokoch 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Výnosy spolu	1 148 797	1 319 308	1 777 175	2 103 584	2 760 682	2 943 939
Tržby z predaja tovaru	1 145 239	3 736	1 776 943	-	-	-
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	-	1 312 935	-	2 098 127	2 751 911	2 940 156
Výnosové úroky	-	-	-	3	-	-
Kurzové zisky	3 558	372	-427	575	-28	-1
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	-	2 256	659	4 879	8 799	3 784

Zdroj: Vlastné spracovanie

Za rok 2018 celkové výnosy cestovnej kancelárie predstavovali sumu 2 943 939 €, v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017 môžeme hovoriť o náraste vo výške 183 257 €. Spomínaný nárast pripisujeme k zvýšeniu aktivít na maďarskom trhu.

Tabuľka 2. Prehľad vývoja celkových nákladov v rokoch 2013 až 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Náklady spolu + daň	1 148 592	1 310 947	1 765 109	2 092 783	2 745 335	2 928 013
Spotreba materiálu	32 009	42 408	30 297	43 044	40 255	27 073
Služby	1 088 002	1 240 496	1 705 586	2 014 985	2 655 037	2 823 015
Osobné náklady	16 246	12 130	9 766	23 574	28 288	37 042
Dane a poplatky	150	-	108	347	186	-
Odpisy	-	-	5 973	-	9 514	-
Nákladové úroky	12 121	13 538	10 127	7 118	7 989	13 229

Kurzové straty	3	6	-8	712	1	1 208
Ostatné náklady na finančnú činnosť	-	11	-143	-59	-15	28
Daň z príjmov	61	2 358	3 403	3 062	4 080	4 233

Zdroj: Vlastné spracovanie

Celkové náklady spoločnosti za rok 2018 aj s daňami sumu 2 928 013 €. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017 sa jedná o nárast vo výške 182 678. Tento nárast zapríčinil najmä fakt, že v danom roku sa zvýšil počet zájazdov, preto si cestovná kancelária musela zvýšiť počet prenejatých hotelových izieb, dokonca bola nútená prenajať si nové hotelové zariadenia, aby mohla vyhovieť všetkým požiadavkám záujemcov.

Štruktúra majetku spoločnosti

Neobežný majetok spoločnosti Exit Travel Club s.r.o predstavuje celkovú sumu dlhodobého hmotného majetku.

Tabuľka 3. Prehľad vývoja neobežného majetku spoločnosti v rokoch 2013 až 2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Neobežný majetok spolu	81 519	81 519	75 546	77 399	135 211	113 531
Pozemky a stavby	76 564	76 564	72 206	72 206	67 849	63 491
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	4 955	4 955	3 340	5 190	67 362	50 040
Podielové cenné papiere	-	-	-	3	-	-

Zdroj: Vlastné spracovanie

Spoločnosť evidovala v roku 2018 celkovú sumu neobežného majetku v sumu 113 531€. Oproti predchádzajúcemu roku ide o pokles v hodnote 21 680€. Táto zmena nastala predaji aut a autobusov kúpaných v predchádzajúcom roku s cieľom ďalšieho využitia vo firme.

Tabuľka 4. Prehľad obežného majetku spoločnosti v rokoch 2013 až 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Obežný majetok spolu	278 710	173 865	248 202	458 283	682 218	705 373
Zásoby	1 231	-	-	2 820	-	-
Pohľadávky z obchodného styku	127 512	70 403	95 547	158 747	207 602	224 366
Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	-	-	154	-	11 234	519
Pohľadávky voči zamestnancom	975	975	-	-	-	-
Daňové pohľadávky a dotácie	3 107	2 957	-	-	-	-
Ostatné pohľadávky	51 258	31 384	102 954	63 852	246 695	148 755
Peniaze a účty v bankách	94 627	68 146	49 547	232 864	216 687	331 733

Zdroj: Vlastné spracovanie

V roku 2018 to predstavovalo sumu 705 373€. Oproti roku 2017 sa jedná o nárast v hodnote 23 155€. Takýto značný nárast nastal z dôvodu, že spoločnosť zvýšila svoje aktíva, zvýšili sa krátkodobé pohľadávky, najmä voči veľkým firmám- ako Slovnaft.

Tabuľka 5. Prehľad cudzích zdrojov spoločnosti 2013 – 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cudzie zdroje spolu	255 342	143 253	199 551	400 686	667 085	652 635
Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov	-	-	-	-	59 185	45 109
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	95 622	94 854	115 764	314 924	368 372	349 750
Záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia	2 331	2 788	2 795	5 134	5 310	5 665
Daňové záväzky a dotácie	-	2699	2 977	7 051	6 083	4 233
Ostatné krátkodobé záväzky	-	-	30 793	37 457	1 162	-
Záväzky voči spoločníkom a združeniu	7 800	7 800	-	-	-	-
Bežné bankové úvery	149 589	35 112	47 222	36 120	226 973	247 878

Zdroj: Vlastné spracovanie:

V predchádzajúcej tabuľke sme znázornili prehľad výskytu položiek cudzích zdrojov cestovnej kancelárie v rokoch 2013- 2018. Najvyššiu hodnotu cudzích zdrojov na celkovom majetku dosiahla spoločnosť v roku 2017. Oproti roku 2016 sa jedná o nárast. Dôvodom nárastu bolo zvýšenie bežných bankových úver. Spoločnosť získala úver na krytie svojich záväzkov.

Tabuľka 6. Prehľad vlastného imania v rokoch 2013 až 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
--	------	------	------	------	------	------

Vlastné imanie	103 863	112 131	124 197	134 996	150 344	166 269
Základné imanie	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 00
Nerozdelený zisk alebo neuhrazená strata minulých rokov	3 565	3 770	12 131	24 195	34 997	50 343
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	298	8361	12 066	10 801	15 347	15 926

Zdroj: vlastné spracovanie

Vlastné imanie dosiahlo tak isto cudzie zdroje v predchádzajúcej tabuľke cudzích zdrojov svoju najvyššiu hodnotu v roku 2018. Dôvodom nárastu bol vysoký zisk, ktorý nebol rozdelený medzi spoločníkmi.

4.1.1 Horizontálna analýza súvahy a výsledovky

Horizontálna analýza absolútnej zmeny nám vyjadruje absolútny prírastok alebo absolútny úbytok analyzovaných údajov v súvahe spoločnosti. Hodnotenie percentuálnej zmeny naopak vyjadruje percentuálny prírastok alebo úbytok.

Tabuľka 7: Horizontálna analýza súvahy – absolútna zmena

	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
SPOLU MAJETOK	-105 160	68 366	211 934	281 747	1 475
Neobežný majetok	0	-5 972	1853	57812	-21 680
Dlhodobý hmotný majetok súčet	-	-5972	1850	57815	-21 680
Pozemky a stavby	0	-4357	0	-4357	-4 358
Samostatné hnutelné veci	0	-1615	1850	62172	-17 322
Dlhodobý finančný majetok súčet	-	0	3	-3	-
Podielové cenné papiere	-	0	3	-3	-
Obežný majetok	-104 755	74 338	210081	223935	23 155
Zásoby	-1 231	0	2820	-2820	-
Krátkodobé pohľadávky súčet	-29 626	92937	23944	242932	
Pohľadávky z obchodného styku	-	25144	63200	48855	-91 891
Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	-	-2803	-154	11234	--10 715

Ostatné pohľadávky	-57 109	70596	-39102	182843	-97 940
Finančný majetok	-26 481	-18599	183 317	-16177	115 046
Peniaze a účty v bankách	-26 481	-18599	183 317	-16177	115 046
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	-105 160	68 366	211934	281747	1 475
Vlastné imanie	8 358	12 068	10799	15348	15 925
Základné imanie	0	0	0	0	0
Základné imanie a zmeny základného imania	0	0	0	0	0
Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých rokov	203	8360	12064	10802	15 346
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	8 155	3708	-1265	4546	579
Záväzky	-112 089		201135	266399	-14 450
Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov	-	0	0	59185	14 076
Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomoci súčet	2 388	44188	212237	16361	-21 279
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	-768	20910	199160	53448	-18 622
Záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia	457	7	2339	176	355
Daňové záväzky a dotácie	2 699	278	4074	-968	-1 850
Ostatné krátkodobé záväzky	-	22993	6664	-36295	-1 162
Bežné bankové úvery	-	12110	-11102	190853	20 905

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 9. Horizontálna analýza súvahy - percentuálna zmena

	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
--	-------	-------	-------	-------	-------

SPOLU MAJETOK	-29,17%	26,77%	65,46%	52,60%	0,18%
Neobežný majetok	0%	-7,33%	2,45%	74,69%	-16,03%
Dlhodobý hmotný majetok súčet	0%	-7,33%	2,45%	74,70%	-16,03%
Pozemky a stavby	0%	-5,69%	0,00%	-6,03%	-6,42%
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	0%	-32,59%	55,39%	1197,92%	-25,71%
Dlhodobý finančný majetok súčet	-	-	-	-100,00%	-
Podielové cenné papiere	-	-	-	-100,00%	-
Obežný majetok	-37,60%	42,76%	84,64%	48,86%	3,39%
Zásoby	-100%	-	-	-100,00%	-
Krátkodobé pohľadávky súčet	-21,89%	87,91%	12,05%	109,13%	-19,74%
Pohľadávky z obchodného styku	-44,79%	35,71%	66,15%	30,78%	8,08%
Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	0%	-94,79%	-100,00%	-	-
Ostatné pohľadávky	717,08%	218,17%	-37,98%	286,35%	-39,70%
Finančný majetok	-27,98%	-27,29%	369,99%	-6,95%	53,09%
Peniaze a účty v bankách	-27,98%	-27,29%	369,99%	-6,95%	53,09%
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	-29,17%	26,77%	65,46%	52,60%	0,18%
Vlastné imanie	8,05%	10,76%	8,70%	11,37%	10,57%
Základné imanie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých rokov	5,69%	221,69%	99,45%	44,65%	43,85%
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	3958,74%	44,36%	-10,48%	42,09%	3,77%
Cudzie zdroje	-43,74%	39,30%	100,79%	66,49%	-2,71%
Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomoci súčet	2,26%	40,86%	139,33%	4,49%	-5,59%
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	-0,80%	22,04%	172,04%	16,97%	-5,06%
Záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia	28,29%	0,25%	83,69%	3,43%	6,69%

Daňové záväzky a dotácie	100%	10,30%	136,85%	-13,73%	-30,41%
Ostatné krátkodobé záväzky	-	294,78%	21,64%	-96,90%	-100%
Bežné bankové úvery	-	34,49%	-23,51%	528,39%	9,21%

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri pohľade na analyzované údaje zo súvahy spoločnosti je vidieť, že najväčší nárast aktív bol v roku 2016. Z celkovej sumy sa jedná o nárast o necelých 66% v roku 2016.

Neobežný majetok má variabilnú tendenciu rastu. Svoju najvyššiu zmenu dosiahol v roku 2017, tento nárast bol takmer o 75% a bolo spôsobené nákupom nových autobusov pre potreby firmy.

Ďalšou výraznou položkou bol obežný majetok, ktorého hodnota sa z roku na rok menila. Najvyšší rozdiel dosiahla v roku 2016, takmer 85%. Cestovná kancelária totiž prijíma objednávky aj od väčších firiem, ktoré si svoje zájazdy objednávajú v predchádzajúcom účtovnom období, ale fakturácia sa uskutoční až v nasledujúcom účtovnom období, čím cestovnej kancelárii vznikne krátkodobý záväzok, a to z dôvodu časového nesúhladu.

Peniaze a účty v bankách patria takisto k významnej položke majetku. Svoju najvyššiu zmenu dosiahli v roku 2016, jedná sa o nárast o 369,99%. Naopak, najmenšiu zmenu v roku 2014, pokles o -27,98%. Dôvodom prudkého nárastu v roku 2016 bolo, že viac veľkých firiem uhradilo za objednané zájazdy pre svojich zamestnancov bankovým prevodom, čím sa zvýšil objem peňazí na bankovom účte cestovnej kancelárie.

Pasíva spoločnosti v percentuálnom vyjadrení dosiahli svoj najväčší nárast v roku 2016 o necelých 66 %. Naopak v roku 2014 sme zaznamenali pokles celkových pasív o 29%. Dôvodom nárastu bol nárast v jednotlivých položkách obežného majetku.

Cudzie zdroje dosiahli svoj najväčší rozdiel v roku 2016. Jedná sa o nárast 100,79%. Dôvodom nárastu bol nárast v krátkodobých záväzkoch z obchodného styku.

Krátkodobé záväzky zaznamenali najväčší rozdiel v roku 2016 o necelých 101%. Táto položka je veľmi variabilná, závisí od objednávok zájazdov veľkých firiem. Záväzok pre spoločnosť, že si firmy objednávajú zájazd tesne pred koncom účtovného obdobia a jeho úhrada teda pohľadávka vznikne až v nasledujúcom účtovnom období.

Najväčší rozdiel vlastného imania zaznamenávala spoločnosť v roku 2017, nárast necelých 12%. Príčinou zmeny bol fakt, že spoločnosť nevypláca podiel zo zisku spoločníkom.

Tabuľka 9: Horizontálna analýza výnosov a nákladov- Absolútna zmena

	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Výnosy spolu	170 511	457 867	326 409	657 098	183 257
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet	171 432	460 272	321 184	653 784	188 245
Tržby z predaja tovaru	171 432	460272	0	0	0
Tržby z predaja vlastných	171 432	0	321 184	653 784	188 245

výrobkov a služieb					
Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet	-921	-2 405	5 225	3 314	-4 988
Výnosové úroky	9	-9	3	-3	-
Kurzové zisky	372	-799	1 002	-603	27
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	2 256	-1 597	4 220	3 920	
Náklady spolu	162 355	450 759	328 015	651 534	182 678
Náklady na hospodársku činnosť spolu súčet	158 627	456 696	330 220	651 330	176 035
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	-	0	0	0	0
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	10 399	-12 111	12 747	-2 789	-13 182
Služby	152 494	465 090	309 399	640 052	167 978
Osobné náklady	- 4 116	-2 364	13 808	4 714	8 754
Dane a poplatky	-150	108	239	-161	-186
Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku	-	5 973	-5 973	9 514	12 605
Náklady na finančnú činnosť spolu súčet	1 431	-3 582	-2 205	204	6 490
Nákladové úroky	1 417	-3 411	-3 009	871	5 240
Kurzové straty	3	-14	720	-711	1 207
Ostatné náklady na finančnú činnosť	11	-157	84	44	43
Daň z príjmov	2 298	1 045	-341	1 018	153

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 10. Horizontálna analýza výnosov a nákladov – percentuálna zmena

	14/13	15/14	16/15	17/16	18/17
Výnosy spolu	14,84%	34,71%	18,37%	31,24%	6,64%
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet	14,97%	34,96%	18,08%	31,16%	6,84%
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	14,97%	34,96%	18,08%	31,16%	6,84%
Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet	-25,98%	-91,20%	2252,16%	60,73%	-56,87%
Výnosové úroky	100%	-100,00%	-	-100,00%	-
Kurzové zisky	-89,54%	-214,78%	-234,66%	-104,87%	-96,43%
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	100%	-70,79%	640,36%	80,34%	-57,00%
Náklady spolu	14,14%	34,38%	18,62%	31,18%	6,65%
Náklady na hospodársku činnosť spolu súčet	13,96%	35,27%	18,85%	31,28%	6,44%
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	32,49%	-28,56%	42,07%	-6,48%	-32,75%
Služby	14,02%	37,49%	18,14%	31,76%	6,33%
Osobné náklady	-25,34%	-19,49%	141,39%	20,00%	30,95%
Dane a poplatky	-100%	-	221,30%	-46,40%	-100,00%
Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku	-	-	-100,00%	-	132,49%
Náklady na finančnú činnosť spolu súčet	11,80%	-26,42%	-22,10%	2,63%	81,38%
Nákladové úroky	11,69%	-25,20%	-29,71%	12,24%	65,59%
Kurzové straty	100%	-233,33%	-9000,00%	-99,86%	120 700%
Ostatné náklady na finančnú činnosť	100%	-1121,43%	-58,74%	-74,58%	-286,67%
Daň z príjmov	3830%	44,32%	-10,02%	33,25%	3,75%

Zdroj: vlastné spracovanie

Najvýraznejším podielom nárastu celkových výnosov za sledované obdobie bola položka tržby z predaja vlastných služieb. Najväčší nárast dosiahol v roku 2015, keď sa výnosy zvýšili o necelých 35%.

Nárast výnosov z predaja vlastných výrobkov a služieb bol najmä z dôvodu sústavne zvyšujúceho sa dopytu po zájazdoch na maďarskom trhu, respektíve objednávky zájazdov veľkých firiem ako napríklad Slovnaft.

Veľké výkyvy môžeme zaznamenať v ostatných výnosov spoločnosti, kde môžeme najväčší nárast bol v roku 2016. Dôvodom prudkého nárast je zvýšenie objemu devízových mien spoločnosti, čo je spôsobené najmä aktivitami na maďarskom trhu.

Celkové náklady spoločnosti za sledované obdobie sa vyvíjali podobným spôsobom ako výnosy. Najväčší nárast bol takisto v roku 2015, cez 34%.

Najväčšou nákladovou položkou spoločnosti je položka služby, čo pre spoločnosť znamená neustály prenájom nových hotelových izieb v dôsledku rastúceho dopytu. Za sledované obdobie dosiahli svoj najväčší nárast v rokoch 2015 a 2017 do 34%.

Ďalšou položkou nákladov je spotreba materiálu, teda za internet, benzín, poštovné služby a podobne. Položka nemá významný vplyv na celkové náklady. Svoju najväčšiu zmenu dosiahla v roku 2016 zhruba, 42%.

4.1.2 Vertikálna analýza súvahy a výsledovky

Analyzujeme podiel jednotlivých položiek súvahy - aktív, pasív a výsledkov – výnosov a nákladov ku zvolenej veličine.

Tabuľka 11. Vertikálnej analýza aktív a pasív

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SPOLU MAJETOK	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Neobežný majetok	23%	32%	23%	14%	17%	14%
Dlhodobý hmotný majetok súčet	23%	32%	23%	14%	17%	14%
Pozemky a stavby	22%	30%	22%	13%	8%	8%
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	1%	2%	1%	1%	8%	6%
Obežný majetok	77%	68%	77%	86%	83%	86%
Zásoby	-	-	0%	1%	0%	0%
Krátkodobé pohľadávky súčet	38%	41%	61%	42%	57%	46%
Pohľadávky z obchodného styku	35%	28%	30%	30%	25%	27%
Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	1%	1%	0%	0%	1%	0%
Ostatné pohľadávky	1%	12%	32%	12%	30%	18%
Finančný majetok	26%	27%	15%	43%	27%	41%
Peniaze a účty v bankách	26%	27%	15%	43%	27%	41%
Zdroj krytia majetku	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vlastné imanie	29%	44%	38%	25%	18%	20%
Základné imanie	28%	39%	31%	19%	12%	12%
Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých rokov	1%	1%	4%	5%	4%	6%
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	0,08%	3%	4%	2%	2%	2%
Cudzie zdroje	71%	56%	62%	75%	82%	80%
Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov	-	-	0%	0%	7%	6%

Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomoci súčet	29%	-	47%	68%	47%	44%
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	27%	37%	36%	59%	45%	43%
Záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia			1%	1%	1%	1%
Daňové záväzky a dotácie		1%	1%	1%	1%	1%
Ostatné krátkodobé záväzky	29%	-	10%	7%	0%	0%
Bežné bankové úvery		-	15%	7%	28%	30%

Zdroj: vlastné spracovanie

Z predchádzajúcej tabuľky vyplýva, že najväčší podiel na celkových aktívach sa má obežný majetok. Najvýraznejší podiel dosiahol v rokoch keď v rokoch. 2016 a 2017 s podielom vždy nad 80%. Naopak svoj najnižší podiel mal v roku v roku, niečo cez 68%.

Z obežného majetku sa na celkovom majetku najviac podieľali krátkodobé pohľadávky z obchodného styku. Krátkodobé pohľadávky dosiahli svoj najväčší podiel v roku 2013 35% a v rokoch 2015 a 2016 30%. Najnižší podiel môžeme zaznamenať v roku 2017, 25%.

Neobežný majetok má podstatne nižší podiel na celkových aktívach spoločnosti za sledované obdobie. Najviac dosiahol v roku 2014 - 32%, naopak najnižší podiel v roku 2017, vtedy to bolo 17%.

Vlastný kapitál má najmenší podiel v r. 2017 a to 7% , najvyšší podiel dosiahol v roku 2014, 44%, keď sa zvyšoval podľa vytvoreného zisku.

Na pasívach sa najviac podieľajú cudzie zdroje, ktoré zaznamenávajú kolísavé hodnoty. Najvyšší podiel sme zaznamenali v roku 2017 , 82% a najmenší v roku 2014, 56%

Z vertikálnej analýzy aktív a pasív v porovnaní s minulým rokom vyplýva:

- Znižuje sa neobežný majetok a súčasne sa zvyšuje obežný majetok spoločnosti
- Zvyšujú sa cudzie zdroje financovania majetku, zároveň sa znižuje podiel vlastných zdrojov financovania.

Tabuľka 12. Vertikálna analýza výnosov a nákladov

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Výnosy spolu	100%	100%	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu súčet	99,69%	99,80%	99,98%	99,74%	99,68%	99,87%
Tržby z predaja tovaru	-	0,28%	-	0,00%	0,00%	0,00%
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	99,69%	99,52%	99,98%	99,74%	99,68%	99,87%
Výnosy z finančnej činnosti spolu súčet	0%	0%	0,02%	0,00%	0,32%	0,13%
Tržby z predaja cenných papierov a podielov	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Výnosy z dlhodobého finančného majetku	%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Výnosy z krátkodobého finančného majetku	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Výnosové úroky	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kurzové zisky	0,31%	0,03%	0,00%	0,03%	0,00%	0,00%
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	0%	0,17%	0,02%	0,23%	0,32%	0,13%
Náklady spolu	100%	100%	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Náklady na hospodársku činnosť spolu súčet	97,51	98,79%	99,24%	99,48%	99,56%	99,36%
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	-	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	2,79%	3,23%	1,72%	2,06%	1,47%	0,92%
Služby	94,72%	94,63%	96,63%	96,28%	96,71%	96,41%
Osobné náklady	1,41%	0,93%	0,55%	1,13%	1,03%	1,27%
Dane a poplatky	0,01%	0%	0,01%	0,02%	0,01%	0,00%
Odpisy a opravné položky k	0%	0%	0,34%	0,00%	0,35%	0,76%

dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku						
Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Opravné položky k pohľadávkam	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Náklady na finančnú činnosť spolu súčet	0%	1,03%	0,57%	0,37%	0,29%	0,49%
Predané cenné papiere a podiely	0%	1,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Náklady na krátkodobý finančný majetok	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Opravné položky k finančnému majetku	0%	0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nákladové úroky	0%	0%	0,57%	0,34%	0,29%	0,45%
Kurzové straty	0%	0%	0,00%	0,03%	0,00%	0,04%
Ostatné náklady na finančnú činnosť	0%	0%	-0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
Daň z príjmov	0,01%	0,18%	0,19%	0,15%	0,15%	0,14%

Zdroj:vlastné spracovanie

Najvýraznejší podiel v štruktúre výnosov predstavujú tržby za predaj tovarov a služieb. Za celé sledované obdobia dosiahli podiel nad 99%. Najväčší podiel sme zaznamenali v roku 2015, 99,98%, najnižšiu hodnotu dosiahol v 2017 99,68%.

Ďalšia položka kde môžeme zaznamenať podiel na celkových výnosoch sú ostatné výnosy. Svôj najväčší podiel dosiahli v roku 2017 0,32%, v roku 2015 zase najnižší, 0,04%.

Celkové náklady nedosahujú hodnotu výnosov ani v jednom roku sledovaného obdobia. Najvyšší podiel celkových nákladov mala položka služby. Najväčší podiel sme zaznamenali v roku 2017, 96,71%, najmenší podiel v roku v roku 2016, 96,28%

Spotrebu materiálu je položka, ktorá sa podieľa na celkových nákladoch. Jej podiel sa za sledované obdobie pohybuje do 3%. Najviac dosiahla v roku 2014, 3,23%, najmenej v roku 2017 1,47%.

4.2 ANALÝZA POMEROVÝCH UKAZOVATEĽOV

4.2.1 Ukazovatele likvidity

Bežná likvidita vyjadruje podiel dlhodobých a krátkodobých pohľadávok plus finančný majetok ku krátkodobým záväzkom. Optimálna hodnota je 1,5 až 2,5. Z našej tabuľky vyplýva, že údaje za sledované obdobie nedosahujú tieto hodnoty okrem roku 2013.

V celom období sledujeme v tabuľke kladné hodnoty čistého pracovného kapitálu. To znamená, že obežný majetok je vyšší než krátkodobé záväzky. Ukazovateľ čistého pracovného kapitálu je tiež ukazovateľom likvidity.

Tabuľka 13. Vývoj ukazovateľov likvidity

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Čist. prac. Kap	125 540	28 962	48 651	60 417	74 137	97, 847
Celk. likv.	2,2	1,27	1,24	1,15	1,13	1,16
Bežná lik.	2,2	0,98	1,24	1,14	1,12	1,96

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2.2 Ukazovatele rentability

Rentabilita tržieb

Tabuľka 14. Vývoj ukazovateľa rentabilita tržieb

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rent. Tržieb	0,02%	0,64%	0,68%	0,52%	0,56%	0,54%
VH- zisk po zdanení	205	8 361	12 066	10 801	15 347	15 962
Tržby	1 145 239	1 316 671	1 776 943	2 098 127	2 751 911	2 940 156

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky číslo vyplýva, že rentabilita tržieb dosiahla za analyzované obdobie svoju najnižšiu hodnotu v roku 2013 z dôvodu nízkeho zisku, najvyššiu hodnotu v roku 2015. V ďalších rokoch už možno vidieť klesajúcu tendenciu.

Tabuľka 15. Vývoj rentability nákladov

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rentabilita nákladov	0,02%	0,64%	0,68%	0,52%	0,56%	0,54%
VH-zisk po zdanení	205	8 361	12 066	10 801	15 347	15 926
Celkové náklady	1 148 592	1 310 947	1 765 109	2 092 783	2 745 335	2 928 013

Zdroj: vlastné spracovanie

Rentabilita nákladov dosiahla svoju najvyššiu hodnotu v roku 2015, naopak svoju najnižšiu hodnotu v roku 2013.

Rentabilita celkového kapitálu

Tabuľka 16. Vývoj rentability celkového kapitálu

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rent. celk. kapitálu	0,05%	3,27%	3,73%	2,01%	1,88%	1,94%
VH-zisk po zdanení	205	8 361	12 066	10 801	15 347	15 926
Celkový kapitál-pasíva	360 634	255 384	323 748	535 682	817 429	818 904

Zdroj: vlastné spracovanie

Rentabilita celkového kapitálu nám vyjadruje koľko čistého zisku bolo vygenerované z vloženého kapitálu. Najvyššia hodnota bola dosiahnutá v roku 2017, najmä kvôli poklesu vlastného imania. Naopak najnižšie hodnoty boli zaznamenané v rokoch 2013 a 2015. V roku 2013 bola hodnota tak nízka z dôvodu čistého hospodárskeho zisku.

Tabuľka 17. Vývoj rentability vlastného kapitálu

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rentabilita vlastného kapitálu	0,19%	7,46%	9,71%	8,01%	10,21%	9,57%
VH- zisk po zdanení	205	8 361	12 066	10 801	15 347	15 926

Vlastný kapitál	103 863	112 131	124 197	134 996	150 344	166 269
-----------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabulke výnosnosti vlastného kapitálu sú už lepšie hodnoty ako v predchádzajúcej tabulke. Najvyšší podiel bol dosiahnutý v roku 2017, najnižší v roku 2013.

4.2.3 Ukazovatele aktivity a zadĺženosti

Ukazovatele aktivity poskytujú možnosť vyjadriť, kvantifikovať a teda aj analyzovať, nakoľko účinne využíva podnik svoj majetok. Vhodné využitie je základnou podmienkou konsolidovanej finančnej situácie. Nedostatočné využitie znamená vlastne to isté ako keď má podnik priveľa majetku.

Ukazovatele zadĺženosti sú prostriedkom na monitorovanie zloženia finančných zdrojov podniku. Podiel vlastných a cudzích zdrojov vplýva na finančnú stabilitu podniku. Prostredníctvom vysokého podielu vlastných zdrojov sa podnik stáva nezávislým a pri ich nízkom podiele je to opačne, podnik je labilný. Výkyvy na trhu a zneistenie veriteľov môže mať dokonca celkom vážne následky.

Tabuľka 18. Vývoj ukazovateľov aktivity

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Doba inkasa pohľadávok	48,72	33,50	31,26	36,64	45,63	27,83
Doba splatnosti záväzkov	70,02	56,17	35,71	52,61	71,29	45,22

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre stabilitu finančnej disciplíny spoločnosť používa debetný úver, kde má schválený limit mínusového zostatku.

Tabuľka 19: Vývoj ukazovateľa miery samofinancovania

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Miera samofinancovania	28,8%	43,91%	38,36%	25,20%	18,40%	20,30%
Vlastný kapitál	103 863	112 131	124 197	134 996	150 344	166 269
Celkový kapitál	360 634	255 384	323 748	535 682	817 429	818 904

Zdroj: vlastné spracovanie

Odporúčana hodnota miery zadlženosti je od 30% do 70%, ktoré vyjadrujeme podielom cudzích zdrojov a celkového kapitálu. Najvyššia hodnota bola v roku 2016, naopak najnižšia v roku 2017.

Tabuľka 20. Vývoj ukazovateľa stupeň zadlženosti

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Miera zadlženosti	71, 2%	56,09%	61,64	74,80%	81,60%	79,70%
Cudzie zdroje	255 342	143 253	199 551	400 686	667 085	652 635
Celkový kapitál	360 634	255 384	323 748	535 682	817 429	818 904

Zdroj:vlastné spracovanie

Najvyššia hodnota miery samofinancovania za sledované obdobie bola v roku 2017, najnižšia v roku 2016.

ZÁVER A PREDPOKLADY DO BUDÚCNOSTI

Záverečná práca bola zameraná na ekonomickú analýzu vybraného podniku cestovného ruchu. Na základe výsledkov analýzy boli navrhnuté odporúčania a opatrenia, ktoré by mali prispieť k lepšej hospodárnosti a efektívnosti činnosti podniku.

Podkladom ekonomickej analýzy cestovnej kancelárie boli verejne dostupné informácie z účtovných závierok spoločnosti v období od roku 2013 do roku 2018. Súvahy a výkazy ziskov a strát za toto obdobie boli spracované do prehľadných tabuliek, grafov a horizontálnej a vertikálnej analýzy, teda absolútnych ukazovateľov. Taktiež boli spracované čiastkové tabuľky za pomerové a rozdielové ukazovatele.

Spoločnosť za analyzované obdobie dosiahla zvýšenie celkových výnosov. Zvýšenie výnosov bolo dosiahnuté vďaka zvýšeniu tržieb za poskytované služby v cestovnom ruchu.

V tom istom období celkové náklady spoločnosti sa zvýšili vďaka rýchlejšiemu nárastu výnosov oproti nákladom spoločnosť dosiahla celkové zvýšenie zisku a dosiahla rentabilitu z celkových nákladov.

Najvýznamnejšiu zložku nákladov tvorili externé služby za prenájom ubytovacích kapacít. Ďalšou významnou nákladou položkou bola spotreba materiálu a energií, ktoré sa hodnotia na obdobie sa zvýšili. Treťou významnou nákladovou položkou boli osobné náklady, ktoré sa zvýšili v dôsledku zvýšenia zamestnancov osôb a zvýšenia ich priemernej mzdy. Celkový vývoj nákladov a výnosov tak v absolútnom ako aj relatívnom ponímaní bolo veľmi priaznivé, čo viedlo k zvýšeniu objemu zisku ako aj rentability.

Celkový majetok spoločnosti za hodnotené obdobie sa zvýšil. Z toho hodnota neobežného majetku sa znížila o 21 680€, obežný majetok sa zvýšil o 23 155€. Veľmi pozitívne môžeme hodnotiť zvýšenie finančných prostriedkov, čo bolo dosiahnuté každoročným zvýšením zisku a súčasným zvýšením rentability.

Celkový majetok spoločnosti na konci hodnoteného obdobia bol krytý vlastným imanom. Hodnota cudzích zdrojov na konci analyzovaného obdobia je vo výške 652 635€.

Podiel cudzích zdrojov na celkovom majetku bol vo výške 79,70%, čo zanedbá mierne zvýšenie celkovej zadlženosti spoločnosti oproti východiskovému roku.

Celková likvidita spoločnosti v roku 2018 oproti roku 2013 sa znížila a dosiahla hodnotu, ktorá spadá do intervalu odporúčanej hodnoty likvidity. Záväzky sú kryté finančným majetkom. Dlhodobé záväzky sú kryté dlhodobým majetkom, čiže majetkovú štruktúru spoločnosti môžeme hodnotiť veľmi pozitívne.

Po zhodnotení hospodárskeho aj finančného vývoja spoločnosti sme sformulovali nasledovné odporúčania na udržanie priaznivého vývoja, respektíve na zlepšenie menej priaznivých ukazovateľov:

Vzhľadom na vysoké tempo rastu obratu za posledné 3 roky odporúčame pre budúcnosť miernejší medziročný nárast do 10%, s dôrazom na rozvoj kvalitatívnych stránok poskytovaných služieb.

Odporúčame zameriavať sa na zosúladenie nákladov s vývojom výnosov, pričom medziročný rast nákladov by mal byť o 2-3% nižší oproti výnosom.

Zabezpečenie správneho vývoja výnosov a nákladov sa prejaví v priaznivom vývoji na ziskovosti a tým sa zabezpečí dlhodobý vývoj spoločnosti.

Odporúčame mierne medziročné zvýšenie rentability tržieb s cieľom zabezpečenia vlastných zdrojov na ďalší rozvoj podnikania.

Spoločnosť za hodnotené obdobie vykazuje mierne zníženie celkovej likvidity, avšak stále je v intervale odporúčaných hodnôt. Navrhujeme prijať účinné opatrenia na postupné zlepšenie tohto ukazovateľa v záujme udržania trvalej likvidy zvýšením doby inkasa pohľadávok a na reinvestíciu vytvoreného zisku.

Po prevedení uvedených opatrení sa zlepší likvidita a prejaví sa v priaznivom vývoji ukazovateľa zadlženosti.

Prínosom tejto práce je potencionálne využitie zistených výsledkov v procese rozhodovania vo finančnom plánovaní cestovnej kancelárie.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

1. .KUČEROVÁ Jana – STRAŠÍK Anton. Ekonomika podniku cestovného ruchu. 106 s. ISBN:80-8083-215-3
2. LUDMILA Novácka – BARTOŠ Ľudovít. Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca. ISBN: 978-80-225-3948-7
3. STRAŽOVSKÁ, Helena – STRAŽOVSKÁ, Ľubomíra. Ekonomické analýzy. Bratislava: MERKURY spol. 2006. ISBN: 80-89143-38-5
4. ZALAI, Karol a kol. Finančno-ekonomická analýza podniku. Sprint 2, 2016. ISBN:978-80-89710-22-5
5. ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVA Miriam .Analýza účtovnej závierky. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017. ISBN: 978-80-8168-589-7
6. CENIGOVÁ, Anna.: *Podvojný účtovníctvo podnikateľov*. Bratislava : IBIPRINT, 2014. ISBN 978-80-969946-5-6
7. KOTULIČ, Rastislav – KIRÁLY, Peter. Finančná analýza podniku. Bratislava: Grada publishing, 2012. ISBN:978-80-8078-342-6
8. ORESKÝ, Milan – LIPIANSKÁ, Júlia. Finančná a ekonomická analýza obchodného podniku. Praha: Grada publishing, 2012. ISBN:978-80-8168-763-1
9. RUČKOVÁ, Petra – ROUBÍČKOVÁ, Michaela. Finanční manažment. Praha: Grada publishing, 2012. ISBN:978-80-247-4047-8
10. ŠLOSÁROVÁ, Anna –.Analýza účtovnej závierky. Bratislava: Vydavateľstvo ekonóm , 2014. ISBN: 978-80-225-3800-8
11. Výročné správy Exit Travel Club s.r.o. 2013-2018
12. Zákon 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
13. Zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov
14. Zákon č. 513/1991 Z.z. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
15. Zákon č. 595/2003 Z.z. Zákon o daní z príjmov